

KIBABII UNIVERSITY

UNIVERSITY EXAMINATIONS

**2020/2021 ACADEMIC YEAR
THIRD YEAR FIRST SEMESTER**

MAIN EXAMINATION

FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF EDUCATION (ARTS)

COURSE CODE: KIS 401

COURSE TITLE: KISWAHILI POETRY

DATE: 20/07/2021

TIME: 9:00AM-11:00AM

MAELEKEZO

Jibu maswali **matatu** pekee.

Swali la Kwanza ni la **lazima**

MUDA: Masaa Mawili (2)

Maswali

1. a) Jadili vigezo vyovytote vinne vinavyotumiwa kuainisha mashairi. (alama 8)
- b) Fafanua nadharia zozote mbili zinazoeleza chimbuko la ushairi. (alama 4)
- c) Dhihirisha kwa kutoa mifano, hoja zozote nne zinazoonyesha kuwa ushairi wa Kiswahili ni mgumu. (alama 8)
- c) Soma shairi lifuatalo kisha ujibu maswali.

Ni kweli upopo wa nchini unavyosema:
kwamba tunapokuwa na watoto
daima tumulike jamaa zetu wa kiume
kwa kurunzi kali ya uangalifu?

Ni kweli upopo wa nchini unavyosema:
Kwamba wapo wazazi wanatuma watoto
Kwenda kutega mitego ya virinda hoteli
Kusudi kuleta changu na nguru nyumbani
Kupigana na kikosi kikali cha njaa?

Ni kweli upopo wa nchini unavyosema:
Kwamba baadhi ya wakembe wa kike
Hutiririkwa na machozi na damu
Baada ya wazazi wao halisi wa kiume
Kuwasagasaga kama nyama ya sambusa?

Ni kweli upopo wa nchini unavyosema:
Kwamba leo katika baadhi ya nyumba
Wake wanapokuwa katika shughuli za nje
Nyadhifa zao kuu za usiku wa manane
Hutekelezwa kikamilifu na mabinti?

- i) Kwa kutoa mifano, bainisha maudhui yoyote manne yaliyoshughulikiwa katika shairi hili. (alama 8)
- ii) Eleza bahari zozote mbili za shairi hili. (alama 2)

2. Jadili fani ya mtunzi katika *Utenzi wa Al-Inkishafi*. (alama 20)
3. Fafanua kwa kina taswira ya mwanamke kwa kurejelea *Utenzi wa Jawabu la Mwana Kupona*. (alama 20)

4. Jadili namna mmoja wa watunzi wafuatao walivyoshughulikia suala la uongozi katika bara la Afrika. (alama 20)

- a) *Msimu wa Tisa* -Kithaka wa Mberia (2007)
- b) *Dhifa-* Euphrase Kezilahabi (2008)
- c) *Sauti ya Dhiki-* abdilatiff Abdalla (1973)

5. Jadili mgogoro wa ushairi kwa kurejelea hoja zifuatazo: (alama 20)

- i. Arudhi
- ii. Ugeni
- iii. Lugha
- iv. Kijelezi cha ushairi